

CENTRUM FÖR RÄTTVISA

CENTRUM FÖR RÄTTVISA, EN INSAMLINGSSTIFTELSE

Org. nr 802412-1215

ÅRSREDOVISNING 2020

INNEHÅLL

- 1 Förvaltningsberättelse
- 6 Resultaträkning
- 7 Balansräkning
- 9 Noter

CENTRUM FÖR RÄTTVISA, EN INSAMLINGSSTIFTELSE

Org. nr 802412-1215

ÅRSREDOVISNING FÖR TIDEN 2020-01-01--2020-12-31

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i kronor.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Allmänt om verksamheten

Centrum för rättvisa är en insamlingsstiftelse vars verksamhet finansieras genom gåvor och bidrag från enskilda.

Stiftelsens huvudsakliga ändamål är att stärka den enskildes rättighetskydd; att utveckla och bilda opinion för individuella fri- och rättigheter, och som ett led däri främja vetenskaplig forskning inom detta område; samt att sprida kunskap om de rättsliga medlen att hävda dessa rättigheter gentemot det allmänna.

Verksamheten bedrivs genom rättsprocesser, opinionsbildning och främjande av vetenskaplig forskning inom de individuella fri- och rättigheternas område.

Stiftelsen har sitt säte i Stockholms kommun. Ingen inkomstskattepliktig verksamhet bedrivs.

Främjande av stiftelsens ändamål

Centrum för rättvisa har under året i enlighet med stiftelsens stadgar granskat missförhållanden inom statlig och kommunal verksamhet, informerat enskilda om deras rättigheter samt ställt sina jurister till förfogande som ombud för enskilda i rättsprocesser om fri- och rättigheter samt deltagit i debatten om rättighetsfrågor. Konkreta exempel på vilka resultat och effekter stiftelsen har uppnått med ändamålsarbetet ges i följande avsnitt.

CENTRUM FÖR RÄTTVISA, EN INSAMLINGSSTIFTELSE

Org. nr 802412-1215

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Centrum för rättvisa har under året hjälpt sina klienter att få framgång i flera viktiga rättsfall, bland annat följande:

- **Miclin George mot Skatteverket:** Med hjälp av Centrum för rättvisa vann Miclin George mot staten i Högsta domstolen (HD). HD uttalade att enskilda, ytterst med stöd av grundlagen, måste kunna få ersättning för sina rättegångskostnader när de tvingats anlita juridiskt ombud för att försvara sig mot felaktiga myndighetsbeslut. Bakgrunden var att Kronofogden felaktigt hade utmätt Miclin Georges bil för en annan persons skulder, att hon tvingades anlita advokat för att få rätt mot myndigheten, samt att hon därefter vägrades ersättning av staten för detta. HD:s vägledande avgörande stärker enskildas tillgång till rättvisa eftersom det utvidgar möjligheten för enskilda att med stöd av grundlagen få ersättning för sina rättegångskostnader vid felaktiga myndighetsbeslut.
- **Tommie och Lena Dahlström mot Vellinge kommun:** Med hjälp av Centrum för rättvisa fick makarna Dahlström rätt mot Vellinge kommun. Bakgrunden var att kommunen under flera års tid hade satt i system att kräva gratis mark av villaägare som villkor för bygglov – en slags bygglovutpressning. Malmö tingsrätt dömde kommunen för ”rättsstridigt tvång” och förpliktade den att betala skadestånd till Tommie och Lena för den avstädda marken. Domen överklagades inte och Centrum för rättvisa har hjälpt andra drabbade fastighetsägare att få skadestånd av kommunen. Domen är viktig eftersom den slår fast att kommuner inte får ställa upp villkor för bygglov som inte framgår av lagen.
- **Rudolf och Rauha Karlsson mot staten:** Pensionärsparet Rudolf och Rauha Karlsson blev föregångare när de i ett pilotmål stämde staten för Länsstyrelsen i Stockholms långa handläggningstider i ärenden om strandskyddsdispens. Makarna Karlsson tillerkändes 30 000 kr i ersättning av staten efter att deras ärende om tillstånd för att få bygga en bastu på sin fritidstomt hade blivit liggande i tre år. Centrum för rättvisa har därefter kontaktat ytterligare 300 drabbade fastighetsägare för att hjälpa dem att begära ersättning för de årslånga väntetiderna hos länsstyrelsen. Genom skadeståndskraven kan enskilda få upprättelse och det sätts press på myndigheterna att komma till rätta med sina långa väntetider.

CENTRUM FÖR RÄTTVISA, EN INSAMLINGSSTIFTELSE

Org. nr 802412-1215

Väsentliga händelser under räkenskapsåret, forts

Centrum för rättvisa har under året engagerat sig i flera nya viktiga rättsfall, bland annat följande:

- **Teddy Bondefalk mot Region Stockholm:** När Teddy Bondefalk opererades av en kirurg vid Karolinska universitetssjukhuset i Stockholm utfördes en annan operation än den han fått information om och samtyckt till. Teddy Bondefalk skadades allvarligt efter det riskfyllda ingreppet och han har idag behov av assistans dygnet runt för att klara sin dagliga livsföring. Med hjälp av Centrum för rättvisa har han stämt Region Stockholm i domstol och begärt skadestånd för att hans grundlagsskyddade rätt till fysiskt självbestämmande har kränkts. Fallet är unikt eftersom det är första gången som en domstol prövar om en planerad vårdåtgärd som skett utan informerat samtycke kan leda till skadestånd.
- **Felicia Hogrell mot SLU:** Centrum för rättvisa har hjälpt veterinärstudenten Felicia Hogrell att anmäla Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) till Justitieombudsmannen (JO) för olagliga yttrandefrihetsrepressalier. Bakgrunden är att Felicia Hogrell utsattes för olika former av repressalier av SLU efter att hon i två uppmärksammade debattartiklar i Expressen kritiserat metoden för svensk grisslakt. Detta trots att statliga myndigheter inte får ingripa mot enskilda för att de använt sin grundlagsskyddade yttrandefrihet. JO:s beslut kommer att bli vägledande för svenska högskolor och universitet i frågan om studenters yttrandefrihet.
- **Anna och Debbie Burston mot staten:** Under tio års tid innehöll svensk lagstiftning regler som diskriminerade homosexuella föräldrar. Reglerna gjorde att homosexuella par inte kunde få sitt föräldraskap fastställt på samma villkor som heterosexuella par när ett barn fötts efter assisterad befruktning som skett i utlandet. Makarna Anna och Debbie Burston och deras barn Holly, Jack och John är en av de hundratals familjer som drabbades av den diskriminerande lagen. Med hjälp av Centrum för rättvisa har familjen vänt sig till Justitiekanslern och begärt skadestånd av staten.

CENTRUM FÖR RÄTTVISA, EN INSAMLINGSSTIFTELSE

Org. nr 802412-1215

Väsentliga händelser under räkenskapsåret, forts

Bland övriga väsentliga händelser under året kan följande nämnas:

- En parlamentarisk utredning har lagt fram ett lagförslag som klargör att enskilda kan få skadestånd vid överträdelser av de grundläggande fri- och rättigheter som skyddas i den svenska grundlagen (SOU 2020:44). Utredningen har sin bakgrund i två banbrytande rättsfall från Centrum för rättvisa där Högsta domstolen kom fram till att överträdelser av skyddet för medborgarskap i den svenska grundlagen medförde skadeståndsskyldighet för staten (NJA 2014 s. 323 och NJA 2018 s. 103). Tidigare har skadestånd för fri- och rättighetskränkningar enbart dömts ut med stöd av Europakonventionen.
- I Universums årliga rankning av de populäraste arbetsplatserna bland landets juriststudenter klättrar Centrum för rättvisa sex placeringar jämfört med föregående år till sextonde plats totalt, och till sjätte plats bland privata arbetsgivare.
- Centrum för rättvisa genomförde under sommaren sitt sjuttonde fri- och rättighetsinternat för ett trettiotal juriststudenter. Årets upplaga genomfördes digitalt. Totalt har fler än 500 studenter genomgått Centrum för rättvisas studentprogram.
- Centrum för rättvisa genomförde under hösten sin första digitala Sverige-turné med besök och föreläsningar hos alla landets sju lärosäten med juristprogram. Nästan tvåhundra juriststudenter deltog i turnén.
- Centrum för rättvisas rättsfall har under året uppmärksammats i hundratals tidningsartiklar, TV- och radioinslag, samt fått stort genomslag i sociala medier.

Upplysning om hur Covid-19 påverkat verksamheten

Coronaviruspandemin har naturligtvis påverkat stiftelsen på flera olika sätt. Stiftelsens medarbetare har sedan i mitten av mars månad 2020 arbetat på distans, rättegångar har ställts in och personliga möten har inte kunnat genomföras. Stiftelsen har dock snabbt kunnat ställa om verksamheten och det kan konstateras att uppställda mål för 2020 har kunnat uppnås trots de svåra omständigheterna. Förutsatt att inget oväntat inträffar bedöms pandemin inte påverka verksamheten i större utsträckning under 2021 jämfört med 2020.

CENTRUM FÖR RÄTTVISA, EN INSAMLINGSSTIFTELSE

Org. nr 802412-1215

Resultat och ställning

Flerårsöversikt

	2020	2019	2018	2017
Insamlade medel, tkr	12 116	16 779	9 725	8 924
Redovisat resultat, tkr	797	7 041	-2 352	1 907
Soliditet (eget kapital i f t balansomslutning)	77%	83%	66%	91%

Förändring i eget kapital

	Balanserat kapital	Totalt eget kapital
Ingående balans	17 731 299	17 731 299
Årets resultat	797 463	797 463
Utgående balans	18 528 762	18 528 762

Hållbarhetsupplysningar

Centrum för rättvisas uppdrag är att stärka skyddet för individuella fri- och rättigheter och hjälpa enskilda att få tillgång till rättvisa. Stiftelsens kärnverksamhet går alltså ut på att stärka den svenska rättsstaten.

Det interna hållbarhetsarbetet styrs av ett antal policys som gäller i verksamheten. Den viktigaste policyn är Centrum för rättvisas uppförandekod. Övriga policys gäller arbetsmiljö, krishantering och personuppgifter.

Centrum för rättvisa använder insamlade medel på ett ansvarsfullt och effektivt sätt och väger alla kostnader mot den nytta som de gör för verksamheten.

Framtida utveckling

Centrum för rättvisa kommer under 2021 att fortsätta arbetet med att värna individens fri- och rättigheter genom att driva rättsprocesser i domstol samt delta i debatt och utbildning om rättighetsfrågor.

CENTRUM FÖR RÄTTVISA, EN INSAMLINGSSTIFTELSE

Org. nr 802412-1215

RESULTATRÄKNING i kronor	Not	2020-01-01 -- 2020-12-31	2019-01-01 -- 2019-12-31
<u>Verksamhetsintäkter</u>			
- gåvor	3	12 115 804	16 779 304
- övriga intäkter		202 581	-
Summa verksamhetsintäkter		12 318 385	16 779 304
<u>Verksamhetskostnader</u>	4, 5		
Ändamålskostnader		-10 904 215	-9 024 372
Insamlingskostnader		-324 058	-384 807
Administrationskostnader		-322 774	-362 988
Summa verksamhetskostnader		-11 551 047	-9 772 167
VERKSAMHETSRESULTAT		767 338	7 007 137
<u>Resultat från finansiella poster</u>			
Ränteintäkter		30 149	34 396
Räntekostnader		-24	-76
Summa resultat från finansiella poster		30 125	34 320
ÅRETS RESULTAT		797 463	7 041 457

CENTRUM FÖR RÄTTVISA, EN INSAMLINGSSTIFTELSE

Org. nr 802412-1215

BALANSRÄKNING i kronor	<u>Not</u>	<u>2020-12-31</u>	<u>2019-12-31</u>
TILLGÅNGAR	1		
Anläggningstillgångar			
<u>Materiella anläggningstillgångar</u>			
Inventarier	6	<u>0</u>	<u>0</u>
		0	0
Summa anläggningstillgångar		0	0
 Omsättningstillgångar			
<u>Kortfristiga fordringar</u>			
Kortfristiga fordringar		1 067 101	934 520
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	7	<u>295 836</u>	<u>234 716</u>
		1 362 937	1 169 236
 <u>Kassa och bank</u>			
Banktillgodohavanden		<u>22 664 180</u>	<u>20 117 196</u>
		22 664 180	20 117 196
Summa omsättningstillgångar		24 027 117	21 286 432
SUMMA TILLGÅNGAR		<u>24 027 117</u>	<u>21 286 432</u>

CENTRUM FÖR RÄTTVISA, EN INSAMLINGSSTIFTELSE

Org. nr 802412-1215

BALANSRÄKNING i kronor	<u>Not</u>	<u>2020-12-31</u>	<u>2019-12-31</u>
EGET KAPITAL OCH SKULDER	1		
Eget kapital			
Balanserat resultat		<u>18 528 762</u>	<u>17 731 299</u>
Summa eget kapital		18 528 762	17 731 299
Avsättningar			
Övriga avsättningar	8	<u>4 630 000</u>	<u>2 915 000</u>
Summa avsättningar		4 630 000	2 915 000
Kortfristiga skulder			
Skatteskulder		254 359	197 028
Övriga kortfristiga skulder		265 577	232 293
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	9	<u>348 418</u>	<u>210 812</u>
		868 355	640 133
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		<u>24 027 117</u>	<u>21 286 432</u>

CENTRUM FÖR RÄTTVISA, EN INSAMLINGSSTIFTELSE

Org. nr 802412-1215

NOTER

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen, BFNAR 2012:1 *Årsredovisning och koncernredovisning* (K3) samt Giva Sveriges *Styrande riktlinjer för årsredovisning*. Om inte annat anges är principerna oförändrade mot föregående år.

Verksamhetsintäkter

Endast det inflöde av ekonomiska fördelar som Centrum för rättvisa erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas, om inget särskilt anges nedan, till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas. Nedan beskrivs, för respektive intäktspost, när intäktsredovisning sker.

Gåvor och bidrag

En transaktion i vilken stiftelsen tar emot en tillgång eller en tjänst som har ett värde utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte är en gåva eller ett erhållt bidrag. Om tillgången eller tjänsten erhålls därför att stiftelsen uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och om stiftelsen har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls, är det ett erhållt bidrag. Är det inget bidrag är det en gåva.

Gåvor redovisas som huvudregel som intäkt när de erhålls.

Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess villkoren för att erhålla bidraget uppfylls. Bidrag som erhållits för att täcka kostnader redovisas samma räkenskapsår som den kostnad bidraget är avsett att täcka. Bidrag som hänför sig till en anläggningstillgång minskar anskaffningsvärdet.

Övriga intäkter

Ersättning för rättegångskostnader redovisas när lagakraftvunnet avgörande föreligger.

CENTRUM FÖR RÄTTVISA, EN INSAMLINGSSTIFTELSE

Org. nr 802412-1215

NOTER, FORTS

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper, forts

Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnader delas in i följande funktioner: ändamåls-, insamlings- och administrationskostnader. Kostnader som är gemensamma för två eller flera funktioner, s k samkostnader, fördelas på resp funktion genom fördelningsnycklar, vilka utvärderas årligen och vid behov ändras.

Administrationskostnader är sådana kostnader som behövs för att administrera och driva organisationen. Om en kostnad varken avser ändamål eller insamling hänförs den till administration.

Leasingavtal

Samtliga stiftelsens leasingavtal redovisas som operationella. Betalningar enligt dessa avtal kostnadsförs löpande, se vidare not 5.

Anläggningstillgångar

Inventarier avskrivs linjärt enligt plan baserat på antagande om fem års ekonomisk livslängd.

Fordringar

Fordringar upptages till det belopp varmed de beräknas inflyta. Fordringar med förfallodag mer än tolv månader efter balansdagen redovisas som anläggningstillgångar, övriga som omsättningstillgångar.

Skatter

Stiftelsen bedriver ingen skattepliktig verksamhet, varför ingen inkomstskatt redovisas. Redovisad skatteskuld avser särskild löneskatt på pensionskostnader.

CENTRUM FÖR RÄTTVISA, EN INSAMLINGSSTIFTELSE

Org. nr 802412-1215

NOTER, FORTS

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper, forts

Avsättningar

En avsättning redovisas när ett legalt eller informellt åtagande föreligger, det kan förväntas att en utbetalning kan komma att krävas och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Värdering sker till den bästa uppskattningen av det belopp som kommer att behöva erläggas.

Övriga tillgångar och skulder

Övriga tillgångar och skulder värderas till anskaffningsvärde.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Centrum för rättvisa gör uppskattningar och bedömningar om framtiden. De uppskattningar för redovisningsändamål som blir följden av dessa kommer, definitions- mässigt, sällan att motsvara det verkliga resultatet. Posten avsättningar innehåller bedömningar om framtida rättegångskostnader. Styrelsen bedömer emellertid att det i dessa uppskattningar och antaganden inte finns något som innebär en betydande risk för väsentliga justeringar i redovisade värden för tillgångar och skulder under nästkommande år.

Not 3 Insamlade medel

Gåvor som redovisats i resultaträkningen

	2020	2019
Summa gåvor		
- allmänheten	4 194 083	8 250 224
- företag	4 446 817	3 747 200
- externa stiftelser och fonder	3 474 904	4 781 880
	<hr/>	<hr/>
Summa gåvor	12 115 804	16 779 304

CENTRUM FÖR RÄTTVISA, EN INSAMLINGSSTIFTELSE

Org. nr 802412-1215

NOTER, forts**Not 4 Medelantalet anställda, löner, andra ersättningar och sociala avgifter.**

Medelantalet anställda uppgår på helårsbasis till:

	2020	2019
kvinnor	7	4
män	4	4
Totalt	<u>11</u>	<u>8</u>

Löner och ersättningar uppgår till:

	2020	2019
styrelse och verksamhetschef ¹⁾	1 092 729	1 104 426
övriga anställda	4 217 847	2 964 172
Totalt	<u>5 310 576</u>	<u>4 068 598</u>

Sociala avgifter enligt lag och avtal

1 590 319

1 397 038

Pensionskostnader uppgår till:

	2020	2019
styrelse och verksamhetschef ²⁾	265 710	264 796
övriga anställda	293 475	224 453
Totalt	<u>559 185</u>	<u>489 249</u>

Totala löner, ersättningar, sociala avgifter
och pensionskostnader**7 460 080****5 954 885**

1) Styrelsen har inte fått någon ersättning. All lön avser verksamhetschefen.

2) Styrelsen har inte fått någon ersättning. All pension avser verksamhetschefen.

CENTRUM FÖR RÄTTVISA, EN INSAMLINGSSTIFTELSE

Org. nr 802412-1215

NOTER, forts**Not 5 Operationella leasingavtal**

	2020	2019
Framtida minimileasingavgifter avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:		
Förfaller till betalning inom ett år	805 792	453 493
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	1 320 221	51 472
Förfaller till betalning senare än fem år	<u>0</u>	<u>0</u>
Summa leasingavgifter	2 126 013	504 965
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	632 725	580 687

Avtalen avser hyra av lokaler samt hyra av kontorsmaskin. Lokalhyresavtalet löper på tre år med början 2014-10-01. Avtalet är förlängt med förändrad hyra t o m 2023-09-30. Hyran följer konsumentprisindex. Kontorsmaskinen leasas på tre år med början 2019-01-01.

Not 6 Inventarier

Ackumulerade anskaffningsvärden	2020	2019
Ingående anskaffningsvärde	<u>20 974</u>	<u>20 974</u>
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	20 974	20 974
Ackumulerade avskrivningar enligt plan	2020	2019
Ingående avskrivningar enligt plan	<u>-20 974</u>	<u>-20 974</u>
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	-20 974	-20 974
Utgående bokfört värde	<u>0</u>	<u>0</u>

CENTRUM FÖR RÄTTVISA, EN INSAMLINGSSTIFTELSE

Org. nr 802412-1215

NOTER, forts**Not 7 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter**

	2020	2019
Förutbetalda lokalhyror	188 603	134 007
Övriga poster	<u>107 233</u>	<u>100 709</u>
Summa	295 836	234 716

Not 8 Övriga avsättningar

	2020	2019
Ingående avsättningar	2 915 000	4 965 000
Nya avsättningar	2 600 000	1 550 000
Ianspråktaget belopp	-385 000	-2 944 904
Återfört outnyttjat belopp	<u>-500 000</u>	<u>-655 096</u>
Utgående redovisat värde	4 630 000	2 915 000

Övriga avsättningar avser åtaganden för täckande av eventuella rättegångskostnader.

Not 9 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2020	2019
Semesterlöneskuld	127 421	91 937
Övriga poster	<u>220 997</u>	<u>118 875</u>
Summa	348 418	210 812

CENTRUM FÖR RÄTTVISA, EN INSAMLINGSSTIFTELSE

Org. nr 802412-1215

NOTER, forts**Not 10 Ställda säkerheter**

	2020	2019
Bankmedel till säkerhet för hyresavtal	<u>156 645</u>	<u>156 645</u>
Summa ställda säkerheter	156 645	156 645

Stockholm den dag som framgår av våra elektroniska underskrifter

Tomas Nicolin
styrelsens ordförande

Fredrik Bergman
verksamhetschef

Tomas Billing

Viveka Ekberg

Martina Lind

Kristoffer Löf

Susanna Rayman

Paula Röttorp

Min revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av min elektroniska underskrift

Veronica Carlsson
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Centrum för Rättvisa, en insamlingsstiftelse, org.nr 802412-1215

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Centrum för Rättvisa, en insamlingsstiftelse för år 2020.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera stiftelsen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Centrum för Rättvisa, en samlingsstiftelse för år 2020.

Enligt min uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Jag har utfört revisionen enligt god revisions sed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisors sed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mitt uttalande.